

Regionala bolag – väsentliga händelser

Region Västerbotten är ägare av arton hel- och delägda bolag. Regionala utvecklingsnämnden har uppdrag av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för Region Västerbotten i de bolag som kan betraktas ha sin hemvist inom nämndens ansvarsområde. Flertalet av de bolag som regionen helt eller delvis äger, bedriver verksamhet som har sin hemvist inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Det handlar om bolag vars verksamhet är kopplad till kollektivtrafik, kultur, näringslivsutveckling, innovationer och infrastruktur.

Nedan redovisas beskrivning av väsentliga händelser under rapporteringsperioden som rapporterats av de bolag där ägarandelen överstiger 20 procent. En kort inledande text beskriver uppdraget för respektive bolag.

AC-Net AB

Region Västerbotten äger 51 procent av bolaget, Skellefteå Kraft AB 24,5 procent, Umeå Energi UmeNet AB 24,5 procent. Bolaget ska tillhandahålla ett regionalt bredbandsnät inom Västerbottens län för sina ägare. Inom ramen för verksamheten ska bolaget medverka till att driva på utvecklingen inom IT, data- och telefoniområdet samt idka därmed förenlig verksamhet. Bolaget har i uppdrag att erbjuda definierade målgrupper olika slags elektroniska kommunikationstjänster, baserat på den överskottskapacitet som finns i det regionala bredbandsnätet. Bolaget ska även bidra till ökad försäljning av elektroniska kommunikationstjänster hos de kommunägda stadsnäten i Västerbottens län. Se www.acnet.se för mer information.

Väsentliga händelser

Bolaget har slutfört leverantörsvalet och tecknat överenskommelse för projektet "Nytt våglängdsnät", vilket utgör ett större reinvesterings- och förstärkningsprojekt av hårdvara i det regionala nätet. Den budgeterade aktiveringsgraden för nedlagd tid har hittills avvikit från plan, men bedöms följa budget i takt med att projektet går in i installationsfasen. Per rapportdatum uppgår ej aktiverad tid till cirka 0,12 MSEK jämfört med budget.

Ett nytt samarbetsavtal mellan kommunerna i Västerbotten och Region Västerbotten förväntas beslutas under kommande period. Avtalet reglerar nyttjande, kostnadsfördelning samt finansiering av samarbetet. AC-Net har periodiserat intäkter kopplade till avtalet för att möjliggöra korrekt uppföljning. Om Region Västerbotten och kommunerna inte når överenskommelse om föreslaget avtal bedöms det kunna medföra justeringar med ekonomiska konsekvenser för AC-Net.

Resultatanalys

Både omsättningen och kostnaderna överstiger budget med motiveringen att nätavgifter och intäkter ökat mer än budget. För aktuell period redovisar bolaget ett utfall på 0,26 MSEK vilket är ca 0,2 MSEK lägre än budget för perioden. Prognosen för året uppgår till 2,17 MSEK vilket är något lägre än budgeterat.

Almi Nord AB

Region Västerbotten äger 24,5 procent av aktierna i bolaget, Region Norrbotten 24,5 procent och moderbolaget Almi Företagspartner AB 51 procent. Bolagets särskilt prioriterade målgrupp är små och medelstora företag. Vissa insatser ska i första hand erbjudas företag med hög potential att växa medan övriga företag får ett mer begränsat utbud av insatser. Insatser mot unga ska särskilt uppmärksammas liksom mot personer som befinner sig i senare delen av arbetslivet (50+). Se www.almi.se/nord för mer information.

Väsentliga händelser

Verksamheten under inledningen av 2026 har präglats av ett fortsatt stabilt inflöde av företag och en god aktivitet i rådgivnings- och finansieringsinsatser. Efterfrågan från företagen har varit särskilt tydlig inom områdena digitalisering, hållbarhet och kapitalförsörjning, vilket ligger väl i linje med Almi Nords prioriterade fokusområden.

En viktig händelse under perioden är avslutet av projektet Hållbar Tillväxt, där genomförandet i stort följt plan och det ekonomiska utfallet ligger nära budget. Projektet har haft stor räckvidd och bidragit till att stärka företagens förmåga till hållbar omställning, vilket förväntas ge positiva effekter på längre sikt i form av ökad konkurrenskraft och utvecklingsförmåga hos företagen i regionen.

Parallellt har ett nytt större projekt, DIGIT – Digitalisering och tillväxt, startats under året. Projektet syftar till att stärka små och medelstora företags förmåga att arbeta med digitalisering och AI, och innebär en successiv uppbyggnad av leveranser och aktiviteter. Projektet bedöms få en tydlig påverkan på verksamheten framåt genom att bredda erbjudandet och möta företagens ökande behov inom dessa områden, samtidigt som det genererar externa projektintäkter.

Under perioden har även ett strategiskt skifte förstärkts, där fokus i högre grad riktas mot företag med tillväxtambitioner och större kapitalbehov. Detta inkluderar en ökad inriktning mot utlåning i kombination med rådgivning och att nå fler etablerade små och medelstora företag. Denna förflyttning påverkar både arbetssätt och prioriteringar i verksamheten och förväntas på sikt bidra till ökad utlåningsvolym och större affärsnytta.

Internt har organisationsförändringar genomförts med syfte att tydliggöra ansvar, stärka samarbete och öka effektiviteten. Dessa förändringar har hittills haft en positiv effekt, med bibehållet högt engagemang hos medarbetarna och förbättrade förutsättningar för prioritering och resursutnyttjande.

Resultatanalys

Den ekonomiska utvecklingen under perioden är stabil och följer i huvudsak budget. Vissa avvikelser finns på intäktsidan kopplat till periodisering av projektintäkter, då dessa betalas ut kvartalsvis. Effekterna av genomförda effektiviseringar och organisationsförändringar börjar synas. Sammantaget bedöms de genomförda åtgärderna bidra till en ekonomi i balans.

Prognosen för helåret är därmed att verksamheten kommer att utvecklas i linje med budget, med en ekonomi i balans. Bedömningen baseras på förväntade projektintäkter under resterande del av året, fortsatt god kostnadskontroll samt effekter av de effektiviseringar som genomförts i organisationen.

Bussgods i Norr AB.

Region Västerbotten äger 33,33 procent av aktierna genom Länstrafiken i Västerbotten AB, Region Norrbotten och Region Västernorrland äger en tredjedel var av resterande aktier. Bolaget ska erbjuda transport av gods till både privatpersoner och företagare, genom ett nät av busstationer och bussgodsombud. Se www.bussgods.se för mer information.

Väsentliga händelser

Bussgods i Norr AB är fortfarande drabbat av den svaga tillväxten i samhället och den ihållande lågkonjunkturen.

Bolaget har jobbat hårt under andra halvåret 2025 med kostnadsanpassningar och att hitta flera nya kunder. Organisationen bedöms vara på rätt nivå, men ska även vara förberedd på att hantera svaga volymer under 2026 och en tillväxt under 2027.

Bolaget har under året även jobbat med upphandlingar hos regionerna inom verksamhetsområdet och vunnit en upphandling i Västerbotten men förlorat en stor upphandling i Norrbotten.

I de projekt för drönantransporter som bolaget jobbat med under tid, har flera lyckade testflygningar genomförts. Målet på lång sikt är att projekten ska leda till en kommersialisering av dessa transporter i kombination med bolagets målbild att vara nummer 1 på kombinerad mobilitet.

Resultatanalys

Under perioden januari—mars omsatte Bussgods i Norr AB 30,6 MSEK vilket var något lägre än budget. I jämförelse med motsvande period föregående år konstateras en viss tillväxt. Redovisat resultat uppgick till – 0,1 MSEK vilket är i linje med budget.

Osäkerheten i omvärlden påverkar bolaget och dess kunder. Redovisad prognos innebär ett tapp med -5,5 MSEK i jämförelse med intäktsbudget. Prognostiserat resultat uppgår till + 0,8 MSEK vilket är cirka en miljon sämre än budgeterat.

Länstrafiken i Västerbotten AB

Region Västerbotten är ensam ägare i bolaget, som i sin tur äger regionens aktier i Bussgods i Norr AB och i Samtrafiken i Sverige AB. Länstrafiken i Västerbotten AB:s uppgift är att stödja Kollektivtrafikmyndigheten vid Region Västerbotten i uppdraget att organisera regional kollektivtrafik. Länstrafiken ska, genom avtal med eller på uppdrag av myndigheten, i egen regi eller genom avtal med andra trafikföretag, upphandla och bedriva kollektivtrafik, utveckla biljett- och betalsystem, svara för ekonomisk uppföljning, information, marknadsföring och kundservice, föra statistik över passagerarutveckling samt i övrigt biträda myndigheten. Region Västerbotten är tillsammans med länets sexton kommuner beställare av kollektivtrafik, och därmed även finansiärer av den regionala kollektivtrafiken. Se www.tabussen.nu för mer information.

Väsentliga händelser

Bolaget har i nuläget stora utmaningar vad gäller resandet i regiontrafiken, och ligger efter vecka 18 på en resandenivå som motsvarar 95 procent av resandet 2025. För Ultra är motsvarande siffra 100 procent, där resandet i år överstiger 2025 års siffra med 8 991 resor. I regiontrafiken var det en svag uppgång under mars månad.

Vad gäller nöjda kunder utveckling i regiontrafiken positiv, där bolaget får högre betyg än föregående år, även om bolaget inte når upp till målet. I Ultra är utvecklingen tvärtom, det vill säga lägre betyg än föregående år. När det gäller samåkningsgrad i serviceresor kommer bolaget upp i 39,6 procent, målet är 38 procent.

Bolaget genomför ett antal upphandlingar inom betalsystemsområdet samt ny trafikdatabas. Inom trafikområdet har bolaget under året genomfört ett antal upphandlingar gällande serviceresor. I dagarna arbetar bolaget intensivt med att driftsätta nytt affärs- och ekonomisystem, vilket hittills har kunnat göras enligt plan.

Resultatanalys

Bolaget redovisar för perioden en budgetavvikelse på 3,4 MSEK. Det redovisade resultatet är påverkat av utvecklingen i omvärlden som medfört ökade driftkostnader. Andra faktorer som påverkat bolagets resultat är neddragen finansiering från Trafikverket samt minskade resandevolymer vilket innebär att intäkterna är betydligt lägre än planerat.

Bolaget redovisar en negativ prognos på minus 45,8 MSEK. Prognosen är innehåller en stor osäkerhet utifrån det som händer i mellanöstern.

Den utveckling bolaget ser i omvärlden som har stark påverkan på trafikkostnaderna gör att arbetet med budget 2027 varit utmanande. Budgeten kommer innebära stora kostnadsökningar för vissa av bolagets finansärer.

Norrbotten AB

Region Västerbotten äger 28,5 procent av bolagets aktier och Region Norrbotten 28,6 procent. Dessutom äger kommunerna Piteå, Skellefteå, Umeå och Luleå 7,1 procent vardera samt Kalix, Boden, Haparanda och Robertsfors 3,6 procent vardera. Norrbotten AB har i uppdrag att bedriva konsultverksamhet avseende Norrbotten AB. Se www.norrbottenab.se för mer information.

Väsentliga händelser

Under det gångna året har bolaget ägnat mycket tid åt framtagandet av ny Nationell Transportplan för den kommande 12-årsperioden. Såväl vad gäller utarbetande av konkreta förslag, exempelvis koncept för bildande av byggbolag, som aktiv påverkan avseende det konkreta innehållet i planen samt med efterföljande remissarbete.

Många goda krafter har medverkat till att utfallet av det beslut som regeringen fattade i april 2026, måste anses som en stor framgång. Detta med undantag för att regeringens beslut inte innehåller någon konkret tidplan för när Norrbotten AB ska vara färdig för trafik, att inget beslut om att sträckan Skellefteå-Luleå ska byggas av ett av staten och berörda kommuner och regioner ägt produktionsbolag samt att inte full finansiering finns med i planen. Tyvärr justeras anslagen för sträckan Skellefteå-Luleå också ner med 150 miljoner vilket ger sämre kapacitet och sämre förutsättningar för trafikeringen. Totalt tillförs ca 14,5 miljarder utöver tidigare tilldelade medel vilket innebär att det saknas ca 4 miljarder enligt nuvarande kalkyler.

Resultatanalys

Bolaget uppvisar ett nollresultat för aktuell period. Även årsprognosen beräknas till ett nollresultat i likhet med budgeterat resultat.

Norrlandsoperan AB

Region Västerbotten äger 60 procent av bolaget och Umeå kommun, via Umeå kommunföretag AB, 40 procent. Ändamålet med Norrlandsoperans verksamhet är att producera opera, musik, dans, konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom musik-, dans- och teaterlivet, samt därmed närstående scenisk och kulturell verksamhet och annan publik sidoverksamhet. Bolaget ska ge tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Se www.norrlandsoperan.se för mer information.

Väsentliga händelser

Norrlandsoperans verksamhet har under den första tertialen 2026 genomförts enligt plan och inga händelser som i stort har påverkat budget negativt har inträffat.

Första tertialen 2026 bjöd på ett varierat utbud av dans både på Norrlandsoperan och i regionen. Den första upplagan av konceptet Vårsalong genomfördes 29 april, där nio olika, korta dansföreställningar framfördes. Innan föreställningen genomfördes en kulturpolitisk panel i foajén på Norrlandsoperan som belyste dansens framtid i Västerbotten. Samtidigt lanserades Dansplan Västerbotten, en plan framtagna under Dans i Västerbottens regi. I planen presenteras åtgärdsförslag på hur villkoren för danskonstnärer i Region Västerbotten kan förbättras.

Artisten Maxida Märak genomförde under våren en mycket uppskattad (och slutsåld) turné i Västerbotten med konserter i Dorotea, Dikanäs, Tärnaby, Lycksele och Vännäs.

Norrlandsoperan har återupptagit en tidigare uppskattad tradition med trettondagskonserter. I år framförde Symfoniorkestern en operagala med två utsålda konserter.

Våren 2026 har Norrlandsoperan konstaterat ett ökat intresse för symfoniorkesterns konserter och med anledning av detta har försäljning av ståplatsbiljetter på balkongen varit möjligt vilket då också genererar något ökade biljettintäkter.

Resultatanalys

Det ekonomiska resultatet för perioden uppgår till 3,0 MSEK. Resultatet bedöms som rimligt i förhållande till budget för perioden och utifrån den verksamhet som bedrivits hittills i år.

Biljettförsäljningen har under tertial 1 varit bättre än förväntat vilket är mycket glädjande och tecken finns på att den trenden kommer att hålla i sig åtminstone året ut.

Med möjligheten att överföra ej nyttjade ägaranslag från 2025 till 2026 har Norrlandsoperan fått goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag på ett bra sätt. I budgeten används 2,8 MSEK av sparade medel från ägarna tidigare år. I dagsläget finns ingen större anledning att tro att bolaget inte skall kunna leva upp till lagd budget för helåret 2026.

De större ekonomiska utmaningarna kommer åren framöver. Läget är känt, men tål att upprepas. Norrlandsoperans ekonomi lider stor skada av den urholkning som sker kopplat till statens mycket låga eller uteblivna årliga uppräknings av statsanslagen. En negativ effekt som blir större för varje år som går. Bolaget jobbar aktivt på flera plan för att lindra skadan, men behöver parallellt med detta uppdrag fortsätta att arbeta med den åtgärdsplan som kan bli aktuell att helt eller delvis realisera framöver då konsekvenserna av urholkningen inte längre går att parera med ej förbrukade ägaranslag från tidigare år samt andra egna insatser.

Norrtåg AB

Region Västerbotten äger bolaget till 25 procent. Övriga delägare i bolaget är Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län, Region Jämtland Härjedalen och Region Norrbotten. Bolaget har till uppgift att bedriva persontrafik med tåg på dag i respektive län, samt mellan länen och angränsande län. Norrtåg AB ska även upphandla persontågstrafik för att tillgodose behovet av arbets- och utbildningspendling i regionen, samt skapa kopplingar mot den nationella tågtrafiken i övrigt. Se www.norrtag.se för mer information.

Väsentliga händelser

Under årets inledning i samband med operatörsbytet uppstod utmaningar kopplade till underhållet av fordonen, vilket påverkade tillgängligheten negativt. Detta medförde en ökad andel inställda tåg under årets första två månader. Som följd ökade kostnaderna för ersättningstrafik samtidigt som biljettintäkterna påverkades negativt mot prognos.

Situationen förbättrades successivt och normaliserades under mars månad, då trafiken återgick till normala nivåer. Till följd av en högre grad inställelser minskade resandet totalt under första tertialet med -4 procent och intäkterna med -3,7 procent mot föregående år. Under april månad ser bolaget en positiv ökning av såväl resande (+1,4 procent) som intäkter (+4,6 procent) mot föregående år när regularitet och punktlighet återgått till en hög och stabil nivå.

Det har vidare klargjorts att inga utökade medel tillförs under 2026 från Trafikverket i samband med vårändringsbudgeten. Det innebär att osäkerheten gällande ersättning för 2027 kvarstår och att Trafikverket inte har möjlighet att teckna längre avtal än ett år i taget. Parallellt pågår en översyn av den tillgänglighetsmodell som ligger till grund för all statlig (interregional) trafik och även vilket uppdrag eventuella nattåg ska ha, samordnat med dagtågstrafik. Norrtåg deltar aktivt i båda dessa processer med statistik och erfarenhetsutbyten. Detta kan komma att påverka i vilken utsträckning staten fortsätter att "köpa" trafik av Norrtåg från 2028 och framåt.

Resultatanalys

Resultatutfallet för perioden visar på en regional medfinansiering om 1,19 MSEK vilket är något bättre än prognos. Under årets första kvartal var regionala medfinansieringen högre än prognos på grund av lägre biljettintäkter och ökad kostnad för ersättningstrafik, men hämtades hem under april månad till följd av fastställt index för trafikavtalet samt lägre pris på ursprungsgarantier för fossilfri el.

Trafikverkets neddragna medfinansiering av Norrtåg AB innebär ett ökat behov av ägarbidrag från övriga ägare. Helårsprognosen för 2026 visar fortsatt en total medfinansiering på 358,8 MSEK, varav Region Västerbottens andel är 24 procent (86,1 MSEK). Behovet av ägarbidrag överstiger Region Västerbottens budget med ca 30 MSEK för helåret.

Skellefteå museum AB

Region Västerbotten äger 40 procent av bolaget och Skellefteå kommun 60 procent genom Skellefteå Stadshus AB. Museet ska i huvudsakligen norra delen av länet bedriva museiverksamhet som rör norra Västerbotten, och annan förenlig kultur- och kunskapsfrämjande verksamhet. Museet ska erbjuda ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. I verksamheten ingår även Museum Anna Nordlander, en mötesplats där samtidskonst och genus står i centrum. Se www.skellefteamuseum.se för mer information.

Väsentliga händelser

Under första kvartalet har en IT-resurs från Skellefteå kommunkoncern anställts för att hjälpa till med bolagets IT-säkerhet. Det är tydligt att det finns stora behov som skyndsamt behöver åtgärdas. Idag finns ingen intern resurs för att säkerställa detta, utan bolaget måste förlita sig på externa resurser vilket i förlängningen riskerar att bli kostsamt.

Museets produktionsteam har arbetat med SE26 Exhibition som är en interaktiv utställning om Skellefteås samhällsomvandling genom historien, med fokus på hållbarhet. Det är den enskild största och mest påkostade tillfälliga utställningen i museets historia där de största delarna finansierats av externa aktörer. Förhoppningen är att utställningen lockar rekordmånga besökare under året. En utmaning kopplat till utställningen är att säkerställa värdskap, men också drift- och skötselkostnader under året avseende teknik-, städ- och allmänt underhåll.

Organisationen av volontärer i museets verksamheter har tydliggjorts genom en samlad hantering, med gemensam policy och ett system för individuella avtal. Det ger förutsättningar för bättre långsiktig planering, med tydligare ansvar och ökad rättssäkerhet för båda parter, och höjer därmed kvaliteten på volontärernas arbete.

Efter en längre tid med oroligheter kring lokalerna för Båtmuseet som inneburit risk för samlingarna och begränsat tillgängligheten, har avtalet sagts upp i samråd med hyresvärden och med stöttning av lokalsamordnare inom Skellefteå kommunkoncern. Nya, ändamålsenliga lokaler krävs för att säkra bevarande och möjliggöra eventuellt fortsatt utveckling av ett uppskattat besöksmål. Kostnaderna för sådana är troligen högre än de varit tidigare.

Färdigställandet och öppnandet av det nya besöksmålet Läroverket har krävt ett stort antal resurser och också blivit dyrare än vad avsikten inledningsvis var. Anledningen till de ökade kostnaderna var att renoveringarna som krävdes blev högre, dels på grund av åtgärder som krävdes då man funnit svartlim i lokalerna.

Resultatanalys

Resultatutfallet för perioden landar på -1,7 MSEK jämfört med budgeten för perioden som ligger på 1,5 MSEK. Anledningen till att resultatet är lite sämre än budget för perioden har mestadels att göra med att renoveringen av Läroverket dragit ut på tiden och kommer slutföras först i maj i stället för vid årssiktet som budgeterat. Detta projekt har styrelsen sedan tidigare beslutat ska finansieras med hjälp av sparade anslag. Kostnaderna för Läroverket under perioden uppgår till 0,2 MSEK. I övrigt finns inga stora förändringar mot budget.

Helårsprognosen har utifrån detta justeras något och beräknas landa på -0,8 MSEK jämfört med budgeterat -0,5 MSEK. Planen är att använda 0,3 MSEK från tidigare års överskott av ägaranslag för att täcka årets underskott.

Skogs- och samemuseet i Lycksele AB

Skogs- och samemuseet i Lycksele AB, ägs till 49 procent av Region Västerbotten. Lycksele kommun är majoritetsägare med en ägarandel om 51 procent. Museet ska bedriva museiverksamhet med fokus på skog och skogsbruk, samisk historia och kultur samt förenlig kultur- och kunskapsfrämjande verksamhet, ge tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Se www.skogsmuseet.se för mer information.

Väsentliga händelser

All personal är i arbete, inga sjukskrivningar och inga vakanser. Under vintern har en gammal utställning rivits och under året fram till vårvintern 2027 byggs en ny samisk basutställning. En del större inköp i form av anpassade montrar samt material till utställningen kommer att köpas in. Bolaget kommer att ha två tillfälliga sommarutställningar, en egenproducerad samt en på inlån från Västerbottensmuseum.

På tilläggsuppdraget Gammlatssamverkan kommer bolaget att ha en del inkomstbortfall bland annat. Utemässan som aviserat att de ställer in årets mässan. Bolaget har också fått avisering om att vissa långtidsuthyrningar av byggnader av extern gäst ej kommer att fortsätta. Därtill har tilläggsuppdraget haft höga elkostnader under första delen av året. Åtgärder är redan föreslagna för att uppnå balans.

Resultatanalys

Resultatet mot budget för perioden är 1 MSEK. Det kraftigt positiva resultatet beror på att större inköp inte är gjorda till den utställning som byggs. För tilläggsuppdraget från Lycksele kommun behöver åtgärder göras så att budgeten är i balans till den sista december. Fram till den sista april, har hyresintäkterna minskat. Entréintäkterna har också minskat något. Bolaget har haft högre uppvärmningskostnader av byggnader som påverkar resultatet för perioden.

Helårsprognosen ger ett positivt resultat på nästan 0,1 MSEK.

Västerbottensteatern AB

Region Västerbotten äger 60 procent av bolaget och Skellefteå kommun 40 procent genom Skellefteå Stadshus AB. Västerbottensteatern har till uppgift att bedriva teater och scenisk verksamhet, samt konsult- och konsultenttjänster som främjar kunskap och kultur. Västerbottensteatern ska vara länsteater. Se www.vasterbottensteatern.se för mer information.

Väsentliga händelser

Bolagets verksamhet har under årets första tertiäl haft ett tydligt fokus på konstnärlig utveckling, regional tillgänglighet och publikförnyelse. Verksamhetsåret präglas av ett medvetet konstnärligt mod i repertoarvalen, andelen nyproduktioner är hög och flera produktioner arbetar med nya och gränsöverskridande metoder. Detta stärker bolagets konstnärliga profil och långsiktiga relevans, men innebär samtidigt ett ökat resursuttag under innevarande år.

Samarbetet med Riksteatern har fortsatt att utvecklas. Under perioden har Västerbottensteatern genomfört den internationella scenkonstfestivalen REACT, där Riksteatern är projektägare. Förberedelser sker för att genomföra två samproduktioner med Riksteatern under hösten 2026 och våren 2027. Dessa samarbeten stärker bolagets regionala, nationella och internationella position samt bidrar till resurseffektivitet på sikt. Den nya festivalen REACT har under våren krävt betydande personella och organisatoriska insatser inom planering, marknadsföring och genomförande.

Den ekonomiska utvecklingen påverkas av beslut om statlig anslagsuppräkning om 0,62 procent, samtidigt som löne- och pensionskostnader ökar med cirka 3 procent till följd av centrala avtal. Eftersom personalkostnader (inklusive frilansare) utgör ca 70 procent av bolagets totala kostnadsmassa innebär detta ett strukturellt kostnadsgap som behöver hanteras genom effektiviseringar och omprioriteringar. Därtill påverkas verksamheten av ökade kostnader, kopplade till

omvärldsläget, bland annat för transporter och tekniska tjänster. Sammantaget medför detta en långsiktig press på bolagets ekonomiska handlingsutrymme.

Bedömningen är att Västerbottensteatern vid årets slut kommer att uppnå målen i ägardirektivet. Arbetet med kvalitet, tillgänglighet, jämställdhet och mångfald är integrerat i verksamheten och sker systematiskt genom bland annat konstnärligt råd, analys av produktionsidéer och uppföljning av publik- och beläggningsmål. Västerbottensteatern bedriver även ett omfattande pedagogiskt och främjande arbete som stärker scenkonstens roll i länet och bidrar till det demokratiska samtalet.

Viss osäkerhet finns gällande egenfinansieringsgraden. Bolaget kan se att biljettintäkterna för enskilda produktioner riskerar att understiga prognos. Bakgrunden kan dels ligga i föreställningar som är nya i sitt format för publiken. Externa faktorer som ett utökat totalt utbud av kulturupplevelser i Skellefteå är en faktor som tidigare identifierats ha påverkan på bolagets försäljning. Sammantaget bedöms dock måluppfyllelsen som god, med mindre risker främst kopplade till ekonomiska indikatorer.

Resterande del av 2026 präglas av fortsatt genomförande av ett konstnärligt och repertoarmässigt ambitiöst verksamhetsår. Fokus ligger på att fullfölja planerade produktioner, turnéer och samverkansprojekt samt på att vidareutveckla arbetet med publikutveckling och regional närvaro. De satsningar som genomförs under året bedöms bidra till att stärka Västerbottensteaterns konstnärliga position och långsiktiga attraktionskraft.

Samtidigt innebär den höga ambitionsnivån i kombination med ökade kostnader att det ekonomiska utrymmet är begränsat. Bolaget fortsätter därför arbetet med effektiviseringar, samverkan och analys av kostnadsdrivande faktorer. För att långsiktigt stärka intäktsbasen bedöms utveckling av kompletterande finansiering vara nödvändig, vilket förutsätter tillgång till tidsbegränsade projektmedel för att bygga upp nödvändig kompetens och struktur.

Resultatanalys

Totalt resultat per april är enligt budget. Nettoomsättningen är idag något under budget. Biljettintäkterna visar tecken på att tidigare prognoser kan bli svåra att fullt ut nå, men detta vägs delvis upp av övriga rörelseintäkter, bland annat en gåva som bolaget erhållit. Personalkostnader är över budget då en vakans kunnat fyllas, motsvarande finns som besparing under produktionskostnader. Helårsprognosen bedöms fortsatt uppgå till ett resultat i nivå med budget, det vill säga ett nollresultat. I budgeten har 3,8 MSEK från tidigare års ägaranslag tagits i anspråk. Inga väsentliga avvikelser mot helårsprognosen bedöms föreligga vid rapporttillfället.

Västerbottens museum AB

Region Västerbotten äger 40 procent av bolaget och Umeå kommun, genom Umeå kommun företag AB, 60 procent. Västerbottens ska bedriva museiverksamhet och annan förenlig kultur- och kunskapsfrämjande verksamhet. Västerbottens museum är även länsmuseum i Västerbotten, och ska bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Se www.vbm.se för mer information.

Väsentliga händelser

Styrelsen antog i november 2025 för första gången en minusbudget för 2026. Den 1 oktober 2025 sjsatte museet en ny organisation som under första tertialen har följts upp och tillsammans med

facken utvärderats. I februari fick museet ett positivt besked från Boverket då bolaget beviljades medel för en del av planerade fastighetsåtgärder.

Besöksstatistiken har under tertialen varit något högre än för samma period föregående år, dels på grund av SM-veckan som ägde rum vecka 13 i museets närhet. De utställningar som museet visat har varit välbesökta. I april stängde utställningen Rättigheterna är våra, som nu under våren omvandlas till en vandringsutställning.

Några rekryteringar har under perioden påbörjats med anledning av två uppsägningar och en sedan länge vakant tjänst. Under perioden har förberedelserna inför öppnandet av sommarverksamheten på Gammlia pågått. Kulturmiljöverksamheten har under perioden lämnat in anbud på några arkeologiska uppdrag som Västerbottens museum AB hoppas vinna. En översyn av museets lokaler ska färdigställas innan sommaren där syftet dels är att komma fram till en lösning för museets behov av arkivlokaler dels öka möjligheterna att ta emot fler bokade grupper och konferenser. Under perioden har arbetet med förberedelserna inför nya arkiv fortsatt.

Resultatanalys

Verksamheten redovisar ett negativt resultat på minus 0,4 MSEK efter första tertialen. Omsättningen uppgår till 18,7 MSEK mot budgeterade (19,7 MSEK) vilket förklaras av dröjsmål i behandlingen av fakturaunderlag hos Länsstyrelsen i Västerbotten vilket för närvarande uppgår till 2,5 MSEK i obehandlade ärenden inom uppdragsverksamheten arkeologi och byggnadsvård.

I övrigt ligger kostnaderna i linje med budget. Västerbottens museum AB har lagt en minusbudget i år med -0,4 MSEK.